

नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ५४) काठमाडौं, भाद्र ३० गते २०६९ साल (अतिरिक्ताङ्क २५)

भाग २

श्री ५ को सरकार

कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज ज्ञानेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट जारी गरिवक्सेको तल लेखिए बमोजिमको अध्यादेश सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

२०६९ सालको अध्यादेश नं. १२

स्वांस्तश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत वीरेन्द्रमाला महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम महागौरवमय सुप्रदीप्त वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज ज्ञानेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ लाई संशोधन गर्न बनेको

अध्यादेश

प्रस्तावना: नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ लाई तत्काल संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएको र हाल संसदको अधिवेशन नभएकोले,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

श्री ५ महाराजाधिराज ज्ञानेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ को धारा ७२ अनुसार यो अध्यादेश जारी गरिबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस अध्यादेशको नाम “नेपाल राष्ट्र बैंक (पहिलो संशोधन) अध्यादेश, २०६९” रहेकोछ ।

(२) यो अध्यादेश तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा २० मा संशोधन: नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ (यसपछि “मूल ऐन” भनिएको) को दफा २० को खण्ड (ग) को ठाउँ ठाउँ मा रहेका “तथा” भन्ने शब्दको सट्टा “वा” भन्ने शब्द राखिएको छ ।

३. मूल ऐनको दफा ४९ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ४९ को उपदफा (२) मा रहेका “दफा ४८ को” भन्ने शब्दहरु झिकिएका छन् ।

४. मूल ऐनमा दफा ८६क., ८६ख., ८६ग., ८६घ., ८६ङ., ८६च., ८६छ., ८६ज., ८६झ., ८६ञ., ८६ट., ८६ठ., ८६ड. र ८६ढ. थप: मूल ऐनको दफा ८६ पछि देहायका दफा ८६क., ८६ख., ८६ग., ८६घ., ८६ङ., ८६च., ८६छ., ८६ज., ८६झ., ८६ञ., ८६ट., ८६ठ., ८६ड. र ८६ढ. थपिएकाछन् :-

“८६क. वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाले बैंकलाई जानकारी गराउनु पर्ने: कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था प्रचलित कानून बमोजिम दामासाही वा खारेजीमा पर्ने अवस्था भएमा वा त्यस्तो बैंक वा वित्तीय संस्थाले भुक्तानी गर्नु पर्ने कुनै रकम भुक्तानी गर्न नसक्ने वा पूरा गर्नुपर्ने कुनै वा सबै दायित्व पूरा गर्न उल्लेखनीयरूपमा (म्याटेरियल्ली) असमर्थ भएमा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाले सोको जानकारी बैंकलाई पन्ध्र दिनभित्र अबिलम्ब गराउनु पर्नेछ ।

८६ख. वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था समस्याग्रस्त भएको मानिने: दफा ८६क. बमोजिमको जानकारी बैंकले प्राप्त गरेकोमा वा दफा ८४ बमोजिमको निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण प्रतिवेदनबाट वा अन्य कुनै पनि तवरबाट कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थामा देहायको कुनै अवस्था विद्यमान रहेको कुरामा बैंक विश्वस्त भएमा बैंकले त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई

(२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

लिखित सूचना दिई समस्याग्रस्त भएको वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको रूपमा घोषणा गर्नेछ :-

- (क) निक्षेपकर्ता, शेयरधनी, साहु वा सर्वसाधारणको हित विपरीत हुने गरी कुनै कार्य गरेको देखिएमा,
- (ख) आफूले पूरा गर्नु पर्ने वित्तीय दायित्व पूरा नगरेमा वा गर्नसक्ने संभावना नभएमा वा भुक्तानी गर्नु पर्ने रकम भुक्तानी गर्न नसकेमा,
- (ग) दामासाहीमा परेको वा पर्न लागेको वा उल्लेखनीय रूपमा आर्थिक कठिनाई भोगिरहेको भएमा,
- (घ) यस ऐन, वाणिज्य बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी प्रचलित कानून, अन्य प्रचलित कानून, इजाजतपत्र प्रदान गर्दा तोकिएका शर्त वा बैंकको नियमन, निर्देशन वा आदेशको अवज्ञा वा उल्लंघन गरेको देखिएमा,
- (ङ) भुट्टा, जालसाज, गलत कागजात वा तथ्य पेश गरी इजाजतपत्र प्राप्त गरेको देखिन आएमा,
- (च) यस ऐन, वाणिज्य बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी प्रचलित कानून तथा बैंकले समय समयमा दिएको निर्देशन बमोजिमको न्यूनतम पूँजी कायम गर्न नसकेमा,
- (छ) प्रचलित कानून बमोजिम कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको खारेजी (लिव्विडेशन) वा दामासाही सम्बन्धी कानूनी कारबाही अधि बढाइएको भएमा,
- (ज) स्वेच्छिक खारेजीको कारबाही शुरु भएकोमा त्यस्तो कारबाही पूरा गर्न अनचित ढिलाई भएकोमा,

(३)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(भू) कुनै विदेशी वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको संलग्नतामा स्थापना भएको वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था भएमा त्यस्तो विदेशी वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था दामासाहीमा वा खारेजीमा परेमा वा खारेजीमा परी लिक्विडेटर नियुक्त भएमा वा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको बैंकिंग कारोबार गर्ने इजाजतपत्र सम्बन्धित मुलुकको कानून बमोजिम खारेज भएमा वा कारोबारमा आंशिक वा पूर्णरूपले प्रतिबन्ध लागेमा वा त्यस्ता वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थासंग सम्मिलित भई बैंकिंग कारोबार सञ्चालन गरेको देखिएमा, वा

(ज) वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाले आफूले गर्नुपर्ने भुक्तानी वा पूरा गर्नु पर्ने दायित्व वा काम कर्तव्यमा प्रतिकूल असर पार्ने अवस्था विद्यमान भएको कुरामा बैंक विश्वस्त भएमा ।

८६ग. समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई बैंकले कारबाही गर्न सक्ने: (१) दफा ८६ख. बमोजिम बैंकले कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था समस्याग्रस्त भएको घोषणा गरेमा कम्पनी ऐन तथा अन्य प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई बैंकले देहायको कुनै वा सबै कारबाही गर्ने आदेश दिन सक्नेछ :-

(क) नयाँ शेयर जारी गरी वा जारी पूँजीको भुक्तानी हुन बाँकी रकम भुक्तानी गर्न लगाई चुक्ता पूँजी बृद्धि गर्न लगाउने,

(४)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (ख) शेरधनीहरुको मताधिकार वा अन्य अधिकारहरु आवश्यकता अनुसार निलम्बन गर्ने,
- (ग) पूँजी वृद्धि गर्न शेरधनीहरुलाई प्रदान गरिने लाभांश वा अन्य रकमहरु निश्चित अवधिका लागि बितरण गर्न रोक लगाउने,
- (घ) सञ्चालक तथा अन्य उच्च पदाधिकारीहरुलाई प्रदान गरिने बोनस, पारिश्रमिक, क्षतिपूर्ति तथा अन्य रकमहरुको बितरणको सीमा निर्धारण गर्ने,
- (ङ) वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सुशासन, आन्तरिक नियन्त्रण तथा जोखिम व्यवस्थापनको समुचित व्यवस्था मिलाउने,
- (च) निक्षेप स्वीकार, कर्जा प्रवाह वा लगानीमा प्रतिबन्ध लगाउने वा सोको सीमा तोक्ने,
- (छ) पूँजीको पर्याप्तता तथा तरलताको अनुपात उच्च राख्न लगाउने वा व्यवसायिक कारोबारमाथि प्रतिबन्ध लगाउने वा अन्य आवश्यक शर्त तोक्ने,
- (ज) वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको कारोबार सीमित गर्ने वा जायजेथाको बिक्री गर्न वा शाखा विस्तार गर्न रोक लगाउने वा स्वदेश वा विदेशका कुनै शाखा कार्यालय बन्द गर्न लगाउने,
- (झ) गुणात्मक रुपले शंकास्पद देखिएका सम्पत्ति र यथार्थ मूल्य अभिलेखन नभएका धितो वा अन्य सम्पत्तिहरुको जोखिम कम गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउने,

(५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (ज) प्रचलित कानून तथा बैंकको नियमन उल्लंघन गरी अनियमित तरिकाबाट सम्बन्धित वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई हानि नोक्सानी पुग्न जाने कार्यमा रोक लगाउने,
- (ट) वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाले गर्न पाउने कार्यहरु मध्ये कुनै खास प्रकृतिको काम कारवाही कुनै खास अवधिका लागि गर्न रोक लगाउने,
- (ठ) मुख्य मुख्य पूँजीगत खर्चगर्दा उल्लेखनीय रुपमा दायित्व ब्यहोर्नु पर्नेगरी प्रतिबद्धता जनाउँदा वा सम्भावित दायित्वमा खर्च गर्दा बैंकको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्ने,
- (ड) आवश्यकता अनुसार एक वा एकभन्दा बढी सञ्चालक, व्यवस्थापक वा कर्मचारीलाई हटाउन लगाउने,
- (ढ) खण्ड (ड) बमोजिमको आदेश दिँदा सम्बन्धित वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाले सो आदेशमा उल्लिखित सञ्चालक, व्यवस्थापक वा कर्मचारीलाई नहटाएमा प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बैंकले त्यस्ता सञ्चालक, व्यवस्थापक वा कर्मचारीलाई आफै हटाउन सक्नेछ ।
- (ण) वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सञ्चालक समिति निलम्बन गर्ने र त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको व्यवस्थापन आफ्नो नियन्त्रणमा लिई आफै वा आफूद्वारा नियुक्त अधिकारी मार्फत त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको

व्यवस्थापन तथा कारोबार सञ्चालन गर्ने गराउने,

स्पष्टिकरण: "नियुक्त अधिकारी"

भन्नाले यस खण्ड बमोजिम बैंकले आफ्नो नियन्त्रणमा लिएको वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको व्यवस्थापन तथा कारोबार सञ्चालन गर्न बैंकद्वारा नियुक्त कुनै एक वा एकभन्दा बढी व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्था संभन्नु पर्छ ।

(त) धितोपत्र बजारमा सूचीकृत वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई धितोपत्र बजारबाट आफ्नो नाम हटाउन आवेदन दिन लगाउने,

(थ) वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सुरक्षण नराखेको सहायक आवधिक ऋणको साँवा तथा ब्याज भुक्तानीमा प्रतिबन्ध लगाउने,

(द) बैंकले आवश्यक र उपयुक्त देखेका अन्य कुनै काम कारवाही गर्ने ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ढ) बमोजिम वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाका सञ्चालक, व्यवस्थापक वा कर्मचारीलाई हटाउने आदेश दिँदा वा खण्ड (ण) बमोजिम वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको व्यवस्थापन आफ्नो नियन्त्रणमा लिई त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सञ्चालक समिति निलम्बन गर्दा त्यस्ता सञ्चालक, व्यवस्थापक, कर्मचारी वा सञ्चालक समितिलाई सुनुवाईको मनासिब मौकाबाट बन्धित गरिने छैन ।

तर त्यस्तो मौका दिँदा वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था वा सोका निक्षेपकर्ता, शेयरधनी, साहु वा सर्वसाधारणको हितमा प्रतिकूल असर पर्ने देखिएमा

(७)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि त्यस्ता सञ्चालक, व्यवस्थापक वा कर्मचारीलाई तत्काल निजको पद वा सेवाबाट हटाउन आदेश दिने वा सञ्चालक समिति निलम्बन गरी यथासंभव छिटो सुनुवाईको मौका प्रदान गर्न यस उपदफाले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

(३) उपदफा (२) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा उल्लेख भए बमोजिमको कारबाहीका सम्बन्धमा सुनुवाई गर्दा सो कारबाही मनासिब नदेखिएमा बैंकले उपदफा (१) को खण्ड (ढ) वा (ण) बमोजिमको आदेशलाई बदर गर्न, परिवर्तन गर्न वा अन्य मनासिब निर्णय गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (१) को खण्ड (ण) बमोजिम बैंकले कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था आफ्नो नियन्त्रणमा लिई सोही खण्डमा उल्लिखित कुनै पनि तवरबाट वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको व्यवस्थापन तथा कारोबार सञ्चालन गर्दा लाग्ने सम्पूर्ण खर्च सम्बन्धित वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) को खण्ड (ण) बमोजिम बैंकले दिएको आदेशको अवधि बैंकले अर्को त्यस्तै आदेशद्वारा थप नगरेसम्म सामान्यतया दुई वर्षसम्म कायम रहनेछ ।

(६) उपदफा (१) को खण्ड (ण) बमोजिम बैंकले कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई आफ्नो नियन्त्रणमा लिएकोमा सोको प्रारम्भिक प्रतिवेदन र तत्पश्चात बैंक वा बैंकद्वारा नियुक्त अधिकारीले तयार पारेको वार्षिक प्रतिवेदन श्री ५ को सरकारको जानकारीको लागि पठाउनेछ ।

(७) उपदफा (१) को खण्ड (ड), (ढ), (ण) र (त) बमोजिम दिइएको आदेश बैंकले आवश्यक ठानेमा अर्को आदेशबाट फिर्ता लिन वा बदर गर्न सक्नेछ । त्यसरी अर्को आदेश जारी गर्दा त्यस्तो आदेश

(८)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

जारी गर्नु पर्ने आधार तथा कारण र अन्य आवश्यक कुराहरु सो आदेशमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

(८) उपदफा (१) को खण्ड (६) बमोजिम बैंकको आदेशबाट हटाइएको सञ्चालक, व्यवस्थापक वा कर्मचारीले त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सञ्चालक, व्यवस्थापक वा कर्मचारीको पद वा कुनै पनि वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको कुनै पनि पदमा रही वा अन्य कुनै पनि तरिकाबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा सम्बद्ध भई कुनै काम कारोबार समेत गर्न पाउने छैन ।

(९) उपदफा (१) को खण्ड (६) बमोजिम हटाइएको कुनै पनि सञ्चालक, व्यवस्थापक वा कर्मचारी वा खण्ड (७) बमोजिम निलम्बन भएको सञ्चालक समितिका सदस्यहरुले सो आदेश भएको मितिदेखि प्रचलित कुनै कानून बमोजिम वा निजहरुसंग कुनै प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष सम्भौता भएको भए सो सम्भौतामा उल्लिखित कुनै पनि पारिश्रमिक वा क्षतिपूर्तिको दावी गर्न पाउने छैनन् ।

(१०) समस्याग्रस्त कुनै पनि वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको पूँजीको निर्धारण, सम्पत्ति तथा दायित्वको मूल्यांकन बैंकले तोकिए बमोजिमको आधार, प्रक्रिया र मापदण्ड बमोजिम हुनेछ ।

८६४. बैंकले वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था नियन्त्रणमा लिएपछिको असर : (१) दफा ८६४. को उपदफा (१) को खण्ड (७) बमोजिमको आदेश दिई बैंकले कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको व्यवस्थापन आफ्नो नियन्त्रणमा लिई सोको व्यवस्थापन तथा कारोबार सञ्चालन गर्दा गराउंदाको अवस्थामा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाका सञ्चालक, व्यवस्थापक तथा कर्मचारीले त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति, जायजेथा तथा सम्पूर्ण कारोबार तथा सोको विवरण र कारोबार सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने

(९)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सम्पूर्ण सहयोग तथा सुविधाहरु बैंक वा बैंकबाट नियुक्त भएको अधिकारीलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(२) दफा ८६ग. को उपदफा (१) को खण्ड (ण) बमोजिम बैंकले कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई आफ्नो नियन्त्रणमा लिने आदेश दिएकोमा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गर्न नियुक्त अधिकारीले बैंकले दिएको आदेशको परिधिभित्र रही सो आदेश उपर बैंकले अन्यथा निर्णय नगरेसम्म त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति तथा कारोबार आफ्नो नियन्त्रणमा लिई सोको सञ्चालन त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको नामबाट गर्नु पर्नेछ ।

(३) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बैंकले आफ्नो नियन्त्रणमा लिएको कुनै पनि वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गर्न नियुक्त अधिकारीले त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था, सोको सञ्चालक समिति, शेयरधनी वा व्यवस्थापकलाई प्रचलित कानून, त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीले प्रदान गरेको सम्पूर्ण अधिकार आवश्यकता अनुसार प्रयोग गर्न सक्नेछ र त्यस्तो अधिकारीले त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको साधारण सभा वा विशेष साधारण सभाले गर्ने काम वा अन्य कुनै प्रकारले प्रयोग गर्न पाउने अधिकारको समेत प्रयोग गर्न सक्नेछ ।

(४) कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको व्यवस्थापन आफ्नो नियन्त्रणमा लिएको बैंकको आदेश बहाल रहेसम्म दफा ८६ग. को उपदफा (१) को खण्ड (ढ) बमोजिम हटाइएका सञ्चालक, व्यवस्थापक वा कर्मचारी तथा खण्ड (ण) बमोजिम निलम्बन गरिएको सञ्चालक समितिको सदस्यलाई त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गर्न बैंकबाट नियुक्त अधिकारीले लिखित स्वीकृति नदिएसम्म समस्याग्रस्त रहेको अवधिभर त्यस्ता सञ्चालक,

व्यवस्थापक वा कर्मचारीले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको व्यवस्थापनमा संलग्न हुन वा कुनै प्रकारको पारिश्रमिक वा सुविधा लिन पाउने छैन ।

८६ड. बैंक वा बैंकबाट नियुक्त अधिकारीले प्रयोग गर्ने सुधारात्मक उपाय तथा अधिकारहरु : (१) कम्पनी ऐन तथा अन्य प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि बैंकबाट कुनै समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई दफा ८६ग. को उपदफा (१) को खण्ड (ण) बमोजिम आफ्नो नियन्त्रणमा लिने आदेश जारी गरी सोको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गर्न बैंक आफै वा बैंकबाट नियुक्त अधिकारीले बैंकको पूर्व स्वीकृति लिई त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको पुनर्संरचना गर्न देहायका कुनै एक वा एकभन्दा बढी सुधारात्मक उपायहरु अवलम्बन गर्न वा गराउन सक्नेछ :-

(क) नेपाल अधिराज्यभित्र वा बाहिर सञ्चालन भैरहेको कुनै कारोबार रद्द वा निलम्बन गर्ने,

(ख) बैंकले तोकिएका शर्त तथा मापदण्डका आधारमा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति अन्य कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई बिक्री गर्ने,

(ग) त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थामा कार्यरत कर्मचारीको सेवा अन्त्य गर्ने वा निजहरुको स्थानमा आवश्यकता अनुसार नयाँ कर्मचारी खटाउने,

(घ) आवश्यक देखिएमा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई अन्य वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थामा गाभ्ने वा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा

(११)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

वित्तीय संस्थाको कुनै वा सबै सम्पत्ति तथा दायित्व अन्य कुनै वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य कुनै निकायमा हस्तान्तरण गर्ने प्रबन्ध मिलाउने,

(ड) बैंकले तोकेको मापदण्डको अधीनमा रही तत्काल कायम रहेका शेयरधनीहरुको सहभागिता कम गराउन अन्य व्यक्तिहरुलाई शेयर बिक्री गरी पूँजी बृद्धि गर्ने वा सञ्चालक समितिको पुनर्गठन गरी त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको पुनर्संरचना गर्ने,

(च) दफा ८६ज. बमोजिम त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्तिको वास्तविक मूल्य प्रतिबिम्बित हुने गरी पूँजी घटाउने र शेयरको अंकित मूल्य सोही पूँजीको अनुपातमा समायोजन गर्ने,

(छ) निक्षेपकर्ता, शेयरधनी, साहू तथा सर्वसाधारणको हितकालागि आवश्यक व्यवस्थापकीय पुनर्संरचना गर्ने वा सुचारु रूपले कारोबार सञ्चालन हुन नसकेको वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको शाखा तथा कारोबार बन्द गरी संस्थागत पुनर्संरचना गर्ने,

(ज) समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई सक्षम बनाउन आफूले तोकिए बमोजिमका अन्य उपायहरु अबलम्बन गर्ने गराउने ।

(२) कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था उपर उपदफा (१) को खण्ड (च) वा (छ) बमोजिम कुनै निर्णय लिनुपर्दा सो विषयमा निर्णय

(१२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

लिनुअघि सरोकारवालालाई मनासिव
सुनुवाईको मौका दिनु पर्नेछ ।

तर अग्रिम सुनुवाईको मौका प्रदान गर्दा सोको
निक्षेपकर्ता, शेयरधनी, साहू वा सर्वसाधारणको हितमा
प्रतिकूल असर पर्छ भन्ने बैंकलाई लागेमा त्यस्तो निर्णय
लिई यथासंभव छिटो सुनुवाईको मौका प्रदान गर्नु पर्नेछ
र त्यसरी भएको सुनुवाईबाट बैंक सन्तुष्ट हुने कारण र
आधार खुल्न आएमा सो निर्णयलाई आवश्यकता
अनुसार परिवर्तन वा खारेज गर्न सकिनेछ ।

८६च. उपचारात्मक कार्य गर्ने बैंकको अधिकार: (१) बैंकले
दफा ८६ग. को उपदफा (१) को खण्ड (ण) बमोजिम
समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको नियन्त्रण
आफूले लिएको एक वर्षभित्र त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा
वित्तीय संस्थाको व्यवस्थापन परीक्षण वा लेखा परीक्षण
गरी वा गराई सोको प्रतिवेदन सार्वजनिक रुपमा
प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको व्यवस्थापन
परीक्षण वा लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा
कम्पनी ऐन तथा अन्य प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा
लेखिएको भएतापनि बैंक आफूले नियन्त्रणमा लिएको
कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था राम्रोसंग सञ्चालन
हुन सक्छ भन्ने कुरामा बैंक विश्वस्त भएमा बैंकले
आवश्यकता अनुसार देहायका उपचारात्मक कार्यहरू
गर्न सक्नेछ :-

(क) दफा ८६ग. को उपदफा (१) को खण्ड
(ण) बमोजिम निलम्बित सञ्चालक
समितिको निलम्बन फुकुवा गरी पुनः
सोही सञ्चालक समितिलाई
व्यवस्थापन वा काम कारोबार
सञ्चालन गर्न आदेश दिने,

(ख) दफा ८६ग. को उपदफा (१) को खण्ड
(ण) बमोजिम निलम्बित सञ्चालक
समितिलाई बर्खास्त गरी त्यस्तो

(१३)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाका शेयरधनीहरु मध्येबाट नयाँ सञ्चालक समितिको गठन गरी व्यवस्थापन वा काम कारोबार सञ्चालन गर्न लगाउने, (ग) दफा ८६ग. को उपदफा (१) को खण्ड (ण) बमोजिम निलम्बित सञ्चालक समितिलाई बर्खास्त गरी त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको साधारण सभा बोलाई सोको व्यवस्थापन वा काम कारोबार सञ्चालन गर्न नयाँ सञ्चालक समितिको गठन गर्ने गराउने, वा (घ) बैंकले उपयुक्त देखेको अन्य कुनै उपचारात्मक उपाय अवलम्बन गर्ने ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको व्यवस्थापन परीक्षण वा लेखा परीक्षण प्रतिवेदन वा बैंकद्वारा नियुक्त अधिकारीको प्रतिवेदनको आधारमा बैंकले सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी देहाय बमोजिमका कार्यहरु गर्ने गराउने आदेश दिन सक्नेछ :-

- (क) बैंकले तोकेको मापदण्डको अधीनमा रही आवश्यकतानुसार नेपाल धितोपत्र बोर्ड र नेपाल चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट संस्थाका प्रतिनिधि तथा अन्य बाह्य विशेषज्ञ समेत समावेश गरी गठन गरेको समितिले निर्धारण गरिदिएको मूल्य भुक्तानी पाउनेगरी कुनै शेयरधनीलाई निजको नाममा रहेको शेयरको स्वामित्व बैंकले उचित ठहराएको कुनै व्यक्तिलाई विक्री, वितरण तथा हस्तान्तरण गर्न लगाउने, (ख) बैंकले निर्धारण गरेका शर्त तथा आधारको परिधिभित्र रही समस्याग्रस्त

(१४)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको कुनै वा सबै सम्पत्ति तथा दायित्व अन्य वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायमा खण्डकृत वा एकमुष्ट रुपमा हस्तान्तरण गर्ने गराउने,

(ग) दफा ८६३ को परिधिभित्र रही समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको केही वा सबै सम्पत्ति तथा दायित्व बैंकले निर्धारण गरेका शर्त तथा आधार बमोजिम अन्य कुनै वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा बैंकले उचित ठहराएको अन्य कुनै निकायमा गाभ्ने,

(घ) दफा ८६३ र ८६८ बमोजिम समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति तथा दायित्व प्राप्त गर्ने गरी श्री ५ को सरकारको लगानीमा नयाँ वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था स्थापना गर्ने गराउने ।

(४) उपदफा (३) को खण्ड (क) बमोजिम कुनै कारणले शेयर बिक्री, बितरण तथा हस्तान्तरण हुन नसकेमा त्यस्तो शेयर बैंकले जफत गरिदिन सक्नेछ र त्यसरी जफत गरिएको शेयर बैंकले उपयुक्त ठहर्‍याएको तरिकाबाट अरु कसैलाई बिक्री, बितरण तथा हस्तान्तरण गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (३) बमोजिमको निर्णय कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था उपर लिनु पर्दा बैंकले प्रस्तावित विषयमा निर्णय लिनुअघि सरोकारवालालाई मनासिव माफिकको सुनुवाईको मौका दिनु पर्नेछ ।

तर अग्रिम सुनुवाईको मौका प्रदान गर्दा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था, सोका निक्षेपकर्ता, शेयरधनी, साहु वा सर्वसाधारणको हितमा प्रतिकूल असर पर्छ भन्ने बैंकलाई लागेमा त्यस्तो निर्णय लिई

(१५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

यथासंभव छिटो सुनुवाईको मौका प्रदान गर्नु पर्नेछ र त्यसरी भएको सुनुवाईबाट बैंक सन्तुष्ट हुने कारण र आधार खुल्न आएमा सो निर्णयलाई आवश्यकता अनुसार परिवर्तन वा खारेज गर्न सकिनेछ ।

८६छ. खारेजीको लागि निवेदन दिन सक्ने : कुनै समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था उपर दफा ८६ग. बमोजिमको कारवाही चलाउँदा, दफा ८६ड. बमोजिमको सुधारात्मक उपाय अवलम्बन गर्दा वा दफा ८६च. बमोजिमको उपचारात्मक कार्य गर्दा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाले पूरा गर्नु पर्ने दायित्व पूरा गर्न असमर्थ भएको वा राम्रोसंग सञ्चालन हुन नसक्ने अवस्थामा पुगेको कुरामा बैंक विश्वस्त भएमा बैंकले त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई खारेज गर्न पुनरावेदन अदालतमा निवेदन दिन सक्नेछ ।

८६ज. समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको पूँजी घटाउन सक्ने: (१) कम्पनी ऐन तथा अन्य प्रचलित कानून वा समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको प्रबन्धपत्र र नियमावलीमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि दफा ८६ग. को उपदफा (१) को खण्ड (ग) बमोजिम बैंकले समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई आफ्नो नियन्त्रणमा लिएपछि त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको चुक्ता पूँजी क्षय भएको वा शेयरधनीबाट चुक्ता हुनु पर्ने रकम चुक्ता नभएको वा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको दायित्व सम्पत्तिले नखाम्ने देखिएमा त्यसरी क्षय भएको वा सम्पत्तिले नखाम्ने हदसम्मको पूँजीको अंश रद्द गरी शेयर पूँजी घटाउन सक्नेछ ।

तर त्यसरी शेयर पूँजी घटाउनु अघि बैंकले सोको सूचना राष्ट्रिय स्तरको दैनिक पत्रिकामा कम्तिमा दुई पटक प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(२) कम्पनी ऐन, अन्य प्रचलित कानून तथा समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि दफा ८६च. को उपदफा (३) को खण्ड (ख),

(१६)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ग) वा (घ) बमोजिम कुनै वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको कुनै वा सबै सम्पत्ति तथा दायित्व अर्को वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य कुनै निकायमा सार्ने आदेश वा निर्णय बैंकले गरेकोमा सोको सूचना राष्ट्रिय स्तरका दैनिक पत्रिकामा कम्तिमा दुई पटक प्रकाशन गरी बाँकी शेयर रद्द गर्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम सूचना प्रकाशन गर्दा शेयरको चुक्ता मूल्यको रकम भुक्तानी नगरेका शेयरधनीहरूको हकमा त्यस्तो रकम चुक्ता गर्न बैंकले तीस दिनको समयावधि दिनु पर्नेछ । त्यसरी सूचना जारीगर्दा माग गरिएको रकम चुक्ता नगर्ने शेयरधनीहरूको शेयर बैंकले रद्द गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाउन सक्नेछ र दामासाहीमा वा खारेजीमा परेको वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको शेयरको हकमा बैंकले त्यस्तो शेयर पूँजीको न्यूनतम मूल्य कायम गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम बैंकले समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको शेयर पूँजी घटाएमा वा उपदफा (३) बमोजिम शेयर रद्द गरेमा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा सोही बमोजिम स्वतः संशोधन भएको मानिनेछ ।

८६भ. बैंकको आदेश उपर पुनरावेदन गर्ने अधिकार: (१) दफा ८६ग., ८६घ., ८६ङ. र ८६ज. बमोजिम बैंक वा बैंकबाट नियुक्त अधिकारीले गरेको कुनै कार्य, आदेश, निर्णय वा कारबाही उपर चित्त नबुझेमा त्यस्तो कार्य, आदेश, निर्णय वा कारबाही उपर पन्ध्र दिनभित्र समिति समक्ष पुनरावेदन गर्ने अधिकार त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाका शेयरधनीको प्रतिनिधिलाई मात्र हुनेछ ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनका लागि "शेयरधनीको प्रतिनिधि" भन्नाले तत्काल कायम रहेको

(१७)

चुक्ता पूँजीको कम्तिमा पच्चीस प्रतिशत शेयरको प्रतिनिधित्व हुनेगरी शेयरधनीहरूले आफुमध्येबाट चुनेको ब्यक्ति सम्भन्धनु पर्छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवधिभित्र तत्काल कायम रहेको चुक्ता पूँजीको कम्तिमा पच्चीस प्रतिशत शेयरको प्रतिनिधित्व नहुने गरी परेको पुनरावेदन उपर सुनवाई हुने छैन ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम बैंक समक्ष पुनरावेदन परेकोमा सो पुनरावेदन प्राप्त गरेको मितिले तीस दिनभित्र समितिले सम्बद्ध प्रमाण, आधार र कारणहरु खुलाई बैंक वा बैंकले नियुक्त गरेको अधिकारीले गरेको कार्य, आदेश, निर्णय वा कारबाही, समर्थन, पुनरावलोकन वा बदर गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम गरिएको निर्णयको जानकारी समितिले पन्ध्र दिनभित्र सम्बन्धित शेयरधनीको प्रतिनिधिलाई दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (३) बमोजिम बैंक वा बैंकले नियुक्त गरेको अधिकारीले गरेको कार्य, आदेश, निर्णय वा कारबाही समितिले बदर गरेकोमा बाहेक त्यस्ता काम कारबाहीहरु यथावत कायम रहनेछन् ।

(६) शेयरधनीको प्रतिनिधिको पुनरावेदन उपर उपदफा (३) बमोजिम समितिले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

८६३. समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति तथा दायित्व हस्तान्तरण गर्न सक्ने : (१) दफा ८६३. को उपदफा (३) को खण्ड (ख), (ग) वा (घ) बमोजिम समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको केही वा सबै सम्पत्ति तथा दायित्व हस्तान्तरण गर्न बैंकले आदेश गरेकोमा त्यस्तो आदेशको सूचना सार्वजनिक रुपमा प्रकाशन गरी बैंकले उचित ठहर्‍याएका शर्त तथा मापदण्डका आधारमा अन्य

(१८)

आधिकारिकता मुद्रण विमोचन प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था वा निकायमा हस्तान्तरण गर्न सक्नेछ ।

(२) बैंकले समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको जायजेशाको यथार्थ, विस्तृत तथा संवेदनशील विषयको जानकारी वा सम्पत्ति तथा कारोबारको विवरण त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति तथा दायित्व प्राप्त गर्न इच्छुक वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायलाई गोप्यताको शर्त तोकी उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

८६८. सम्पत्ति तथा दायित्व हस्तान्तरणको आधार : (१) दफा ८६३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि देहायका अवस्थामा कुनै पनि समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति तथा दायित्व अन्य वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायमा हस्तान्तरण गर्न सकिने छैन :-

(क) निक्षेपकर्ता, शेयरधनी, साहू वा सर्वसाधारणको हित विपरित हुने देखिएमा,

(ख) सम्पत्ति तथा दायित्वसंग सम्बन्धित कारोबार सक्षम तरिकाबाट सञ्चालन गर्न सक्ने तथा निक्षेपकर्ता, शेयरधनी तथा साहूप्रतिको दायित्व बहन गर्न सक्ने नदेखिएमा,

(ग) सम्पत्ति तथा दायित्व हस्तान्तरण गरी लिने वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायले सम्पत्तिको समुचित प्रयोग र दायित्व पूरा गर्न बैंकले तोकेको शर्तमा लिखित सहमति जनाउन अस्वीकार गरेमा ।

८६८. हस्तान्तरणको परिणाम: (१) कम्पनी ऐन तथा अन्य प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बैंकको आदेश बमोजिम समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट (१९) गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति र दायित्व अन्य कुनै वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायमा हस्तान्तरण भएकोमा त्यस्तो आदेशमा तोकिएको मितिदेखि त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति, दायित्व, कारोबार तथा अन्य सम्बद्ध कुराहरुमा देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति तथा दायित्व कुनै वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायमा हस्तान्तरण भएकोमा त्यस्तो सम्पत्ति तथा दायित्वमाथि रहेको सम्पूर्ण अधिकार तथा कर्तव्य त्यस्तो सम्पत्ति तथा दायित्व प्राप्त गर्ने वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायमा स्वतः हस्तान्तरण भएको मानिनेछ ।

(ख) खण्ड (क) बमोजिम सम्पत्ति तथा दायित्व हस्तान्तरण भएकोमा त्यस्तो सम्पत्ति तथा दायित्व प्राप्त गर्ने वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायको नाममा हस्तान्तरण हुन प्रचलित कानून बमोजिम नामसारी लगायत अन्य कार्यविधि पूरा गर्नु पर्ने रहेछ भने सोही बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीले नामसारी गरिदिनु पर्नेछ ।

तर नामसारी नभएको कारणले मात्र त्यस्तो सम्पत्ति तथा दायित्व हस्तान्तरण नभएको मानिने छैन ।

(ग) समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति तथा दायित्व प्राप्त गर्ने वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायले लिखित सहमति जनाएका बुंदाहरु तथा बैंकले यस ऐन

र वाणिज्य बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम समय समयमा दिएका निर्देशनहरुको पालना गर्नु पर्नेछ ।

(घ)

समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति तथा दायित्व कुनै वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायमा हस्तान्तरण भएकोमा सोको कार्यान्वयन गर्न हस्तान्तरित सम्पत्ति तथा दायित्वको कारोबारको सीमासम्म यस ऐन बमोजिम प्रदान गरिएको बैंकिंग तथा वित्तीय कारोबार गर्ने इजाजतपत्रमा स्वतः संशोधन भएको मानिनेछ र समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थालाई प्रदान गरेको इजाजतपत्र खारेज भएको मानिनेछ ।

(ङ)

समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको हस्तान्तरित सम्पत्ति तथा दायित्वको सीमासम्म त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थासंग सम्बन्धित तथा त्यस्तो वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था पक्ष वा विपक्ष भएका सम्पूर्ण संभौता, करार, अधिकार, प्रतिनिधित्व गर्ने अधिकार, धितो, सुरक्षण, उपकरण जस्ता कुराहरु तथा उत्तरदायित्व त्यसरी सम्पत्ति तथा दायित्व प्राप्त गर्ने वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायमा हस्तान्तरण भएको मानिनेछ ।

(च)

खण्ड (ङ) बमोजिम हस्तान्तरण भएकोमा त्यस्तो सम्पत्ति तथा दायित्व प्राप्त गर्ने वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायले सोको सीमासम्म त्यस्तो समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा

(२१)

वित्तीय संस्था पक्ष वा विपक्ष भएका सबै कामकारवाही आफ्नो नामबाट सञ्चालन गर्नेछ ।

८६६. हस्तान्तरणको आदेश अन्तिम हुने : प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि यस ऐन बमोजिम बैंकले कुनै समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति तथा दायित्व अन्य वाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य निकायमा हस्तान्तरण गर्नेगरी दिएको आदेश अन्तिम हुनेछ ।

८६७. कामकारवाहीमा रोक लगाउन सक्ने : प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बैंकले आवश्यक देखेमा बैंकिंग तथा वित्तीय प्रणालीको स्वस्थ विकास, स्थायित्व तथा निक्षेपकर्ताको हितलाई ध्यानमा राखी देहाय बमोजिम गर्न सक्नेछ :-

(क) समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्था पक्ष वा विपक्ष भएका देवानी प्रकृतिका कुनै पनि कामकारवाही, कारोबार र सोसंग सम्बन्धित कुनै वा सबै मुद्दाको सुनुवाई बढिमा छ महिनासम्म स्थगन गर्ने गरी आदेश जारी गरी पाउन पुनरावेदन अदालतमा निवेदन दिने,

(ख) समस्याग्रस्त वाणिज्य बैंक वा वित्तीय संस्थाको सम्पत्ति, बही, खाता आदि आफ्नो कब्जा वा नियन्त्रणमा लिने ।

५. मूल ऐनको दफा १०८ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा १०८ को सट्टा देहायको दफा १०८ राखिएको छ :-

"१०८. शपथग्रहण गर्ने: (१) गभर्नर, डेपुटी गभर्नर वा सञ्चालकले आफ्नो ओहदाको काम शुरु गर्नुभन्दा अगाडि गभर्नरले सर्वोच्च अदालतको

(२२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

प्रधानन्यायाधीश वा निजले तोकेको न्यायाधीश समक्ष र डेपुटी गभर्नर तथा सञ्चालकले गभर्नर समक्ष अनुसूची बमोजिमको ढांचामा पद तथा गोपनीयताको शपथ ग्रहण गर्नु पर्नेछ ।

(२) बैकमा पहिलो पटक नियुक्त कर्मचारी वा सल्लाहकारले आफ्नो ओहदाको काम शुरु गर्नुभन्दा अगाडि तोकिए बमोजिम पद तथा गोपनीयताको शपथ ग्रहण गर्नु पर्नेछ ।

६. मूल ऐनको दफा ११० मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ११० को,-
(१) उपदफा (१) को खण्ड (ग) पछि देहायको खण्ड (घ) थपिएको छ :-

“(घ) यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न समितिले आवश्यक ठानेका अन्य विषयहरु ।”

(२) उपदफा (२) को खण्ड (ढ) पछि देहायको खण्ड (ण) थपिएको छ :-

“(ण) यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने अन्य विषयहरु”

७. खारेजी: मूल ऐनको दफा ८६ खारेज गरिएको छ ।

(२३)

खण्ड ५४ अतिरिक्ताङ्क २५ नेपाल राजपत्र भाग २ मिति २०६९।५।३०

अनुसूची

(दफा १०८ को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)

शपथग्रहण फाराम

म नेपाल राष्ट्र बैंकको
..... को पदमा नियुक्त भएकोले सो
..... पदको कर्तव्य इमान्दारीसाथ पालना
गर्नेछु र बैंकको हितलाई सदैव ध्यानमा राख्नेछु । बैंकको
कारोबार तथा गोप्य राख्नु पर्ने कुराहरु कहीं कतै प्रकाश पार्ने
छैन । को हैसियतले सञ्चालक
समितिले अधिकार दिएको र कानूनले बाध्य गरेको अवस्थामा
बाहेक मेरो जानकारीमा आएका जानकारी तथा सूचना पदमा
बहाल रहेको वा नरहेको जुनसुकै अवस्थामा पनि प्रत्यक्ष वा
अप्रत्यक्ष रुपमा कुनै पनि प्रकारले कसैलाई जानकारी दिने छैन
भनी ईमान धर्म सम्झी सत्य निष्ठापूर्वक शपथ ग्रहण गर्दछु ।

शपथग्रहण गर्ने पदाधिकारीको

दस्तखत :

नाम:

पद:

मिति:

शपथग्रहण गराउने पदाधिकारीको

दस्तखत:

नाम:

पद:

मिति:

लालमोहर सदर मिति :- २०६९/५/३०/४

आज्ञाले,

डा. कुलरत्न भुर्तेल

श्री ५ को सरकारको सचिव

(२४)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।